

THE SPHERE

AN ILLUSTRATED NEWSPAPER FOR THE HOME

With which is incorporated
"BLACK & WHITE"

Volume LXIV. No. 840

REGISTERED AT THE GENERAL
POST OFFICE AS A NEWSPAPER

London, February 26, 1916

Price Sixpence.

THE ZEPPELIN RAID ON SALONIKA: OUTSIDE THE BANQUE DE SALONIQUE

French official photographic record, February, 1916

On February 1st a Zeppelin attack on Salonika was carried out and some damage was caused, mainly to Greek subjects and property. The Banque de Salonique was set on fire and burned to the ground. A goods train drawn up before the bank buildings was also hit, and one truck and part of the line was destroyed by bombs, as shown above. Although an attempt was made on the harbour area no damage of military importance was done.

A b s c h r i f t .

Temesvar, den 2. Februar 1916.

287

Bericht über die Kriegsfahrt des L.Z. 85
in der Nacht vom 31.I./1.II.1916.

1.) Befehl:

Angriff auf Schiffe und Hafenanlagen Saloniki.

2.) Nutzlast:

Besatzung 16 Personen	1300 kg.
Betriebsstoffe für 18 Stunden	3600 "
Wasser	6000 "
Bomben	2000 "
M.G; Bewaffnung	400 "

3.) Verlauf der Fahrt:

Seit Vormittag 10 Uhr meldeten die Wetterstationen Südserbiens aufklärendes Wetter bei schwachen bis mässigen südlichen bis südöstlichen Winden. Noch später einlaufende Mel-

Das Schiff wurde nur wenig beschossen, da es ²⁵⁰ ganz überraschend kam. Mit NW Kurs wurde der Radar wieder erreicht und die Rückfahrt auf denselben Wege angetreten wie die Anfahrt. Da der vorher erwähnte Südsind ganz abflaute, meistens sogar bis Norden geschwenkt hatte, verzögerte sich die Rückkehr um 2 Stunden, sodaß Betriebsstoffe gespart werden mussten und stellenweise nur zwei Maschinen gefahren wurde.

Die Landung erfolgte 10²⁰ vorm. glatt.

gez. Scherzer

Oberleutnant und Kommandant.

Η αρχή και το τέλος της εξασέλιδης αναφοράς του κυβερνήτη του LZ-85 Scherzer από τα αρχεία της Deutsche Luftschiffe 1914-1918 που αφορά την πτήση της 1^{ης} Φεβρουαρίου.

Αναφορά του υπολοχαγού και διοικητού Scherzer

Temesvar, 2 Φεβρουαρίου 1916.

Έκθεση αναφορικά με την επιδρομή του L.Z. 85 τη νύχτα της 31^{ης} Ιανουαρίου προς 1^η Φεβρουαρίου 1916.

Η εξασέλιδη έκθεση αναφέρει μεταξύ άλλων:

Επιχειρησιακή διαταγή: Επίθεση κατά πλοίων και λιμενικών εγκαταστάσεων στη Θεσσαλονίκη.

Βάρη του αεροπλοίου:

α. Πλήρωμα 16 ατόμων	1300 κιλά
β. Καύσιμα για 18 ώρες	3600 κιλά
γ. Νερό	6000 κιλά
δ. Βόμβες	2000 κιλά
ε. Πυρομαχικά	400 κιλά

Στο λιμάνι εκτός από αρκετά πλοία με συσκότιση υπήρχαν και μεγάλα ατμόπλοια που ήταν φωτισμένα. Τα πλοία αυτά επλήγησαν με αρκετές βόμβες των 60 κιλών. Ένα από αυτά επλήγη στο οπίσθιο μέρος με σοβαρές ζημιές. Εάν επλήγησαν και άλλα μη φωτισμένα πλοία, δεν είναι απόλυτα βέβαιο. Το μεγαλύτερο μέρος των βομβών ερρίφθη στις λιμενικές εγκαταστάσεις και στους σιδηροδρομικούς σταθμούς. Δύο βόμβες έπληξαν το άκρο του προβλήτα ενώ άλλες έξι το λιμάνι.

Αρκετές βόμβες έπληξαν την περιοχή που γειτνιάζει στο λιμάνι και προκάλεσαν δυνατές εκρήξεις που από τα χαρακτηριστικά τους θα μπορούσε κανείς να συμπεράνει ότι χτύπησαν αποθήκες πυρομαχικών. Σε σχετικά μεγάλη έκταση και για αρκετό χρονικό διάστημα ξεπηδούσαν φωτιές. Μια από τις τελευταίες βόμβες στις εγκαταστάσεις προκάλεσε μεγάλη και ταχέως διευρυνόμενη πυρκαγιά. Δεκατέσσερις μικρότερες βόμβες ερρίφθησαν στα στρατόπεδα, βορειοδυτικά της πόλης. Το αερόπλοιο εβλήθη για λίγο από την ξηρά [...].

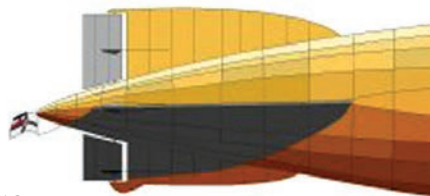
Με πορεία ΒΔ πήραμε το δρόμο της επιστροφής μέσω της κοιλάδας του Βαρδαρίου. Λόγω των ακραίων ανέμων, η επιστροφή διήρκεσε 2 ώρες περισσότερο και για το λόγο αυτό, έπρεπε να γίνει οικονομία στα καύσιμα κι έτσι επιστρέψαμε με δύο κινητήρες σε λειτουργία» [...].

Μετάφραση αποσπασμάτων της αναφοράς.

Η ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ LZ-85

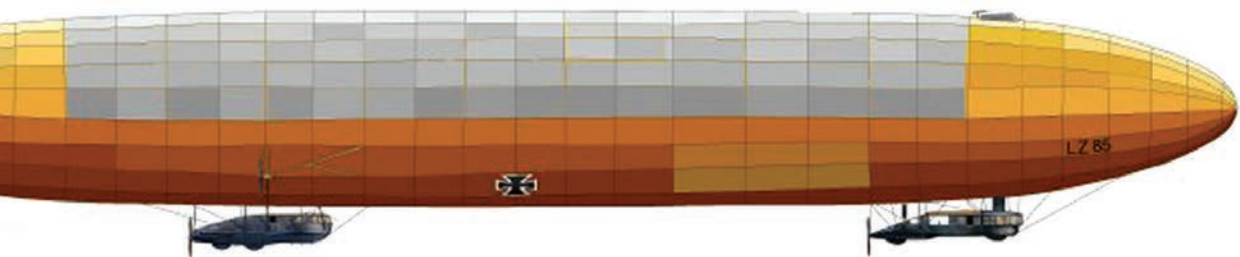
Τα Ζέπελιν πήραν το όνομά τους από τον εφευρέτη τους, κόμη Φερδινάνδο φον Ζέπελιν. Το πρώτο Luftschiff Zeppelin (LZ-1) πέταξε στις 2 Ιουλίου του 1900. Η σειρά «Z» αναφέρεται ως: «συμπαγής τύπος με άκαμπτο σκελετό», διότι το μπαλόني του αερόστατου, γεμάτο με υδρογόνο, στηριζόταν σε ένα σκελετό από αλουμίνιο με σχήμα πούρου. Κάτω από την άτρακτο βρίσκονταν η λέμβος για το πλήρωμα, το μηχανοστάσιο με τις μηχανές εσωτερικής καύσης και τα καύσιμα.

Το LZ-85 κατελκύστηκε στις 11 Αυγούστου του 1915 στο Postdam της Γερμανίας και έκανε την πρώτη δοκιμαστική πτήση στις 12 Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους. Στις 9 Νοεμβρίου επισκέφθηκε τη Σόφια, επιδεικνύοντας τη γερμανική ισχύ στους Βούλγαρους συμμάχους. Εκεί σε ειδική τελετή ο Κάιζερ το δώρισε στο βασιλιά της Βουλγαρίας Φερδινάνδο. Στις 27 Ιανουαρίου 1916 μεταφέρθηκε στο νεόκτιστο συγκρότημα αεροπλοΐας στο Temesvar στη νότια Ουγγαρία. Η βάση χτίστηκε με σκοπό να παρέχει αεροπορική υποστήριξη στο γερμανικό στρατό κατά τις επιχειρήσεις του εναντίον της Σερβίας. Ήταν πλήρως εξοπλισμένη με εργοστάσιο παρασκευής υδρογόνου, ασύρματο κέντρο επικοινωνίας και διέθετε όλα τα συνεργεία επισκευής και συντήρησης.

Σύστημα καταγραφής του κατασκευαστή	LZ-55
Σύστημα καταγραφής στρατού	LZ-85
Τύπος	P
Χρήση	Στρατιωτική
Μήκος	536.4 feet / 163.5 meters
Διάμετρος	61.4 feet / 18.7 meters
Όγκος αερίου	1,126,400 cu. feet / 31,900 cu. meters
Μηχανές	Τέσσερις εξακύλινδρες 240 hp Maybach HSLu
Μεγίστη ταχύτητα	60.4 mph / 97 kph
Οπλισμός	Πέντε έως εννέα μυδραλιοβόλα και 1.350 κιλά βόμβες, από 58 έως 300 κιλά η καθεμιά
Επικοινωνία	Δύο ανεξάρτητα ασύρματα συστήματα
Κόστος κατασκευής και εξοπλισμού	Δύομιση εκατομμύρια μάρκα περίπου

Το πλήρωμά του αποτελούσαν τέσσερις αξιωματικοί και εννέα οπλίτες:

Σμνναγός Ernst Scherzer	- Κυβερνήτης
Σμνναγός Werner Nippe	- Αξιωματικός επικοινωνιών
Υποσμνναγός Bernard Noack	- Αξιωματικός μηχανικού
Υποσμνναγός Peter Thelen	- Αξιωματικός πλοήγησης
Αρχιμηχανικός Peter Bürvenich	- Μηχανικός κινητήρων
Αρχιμηχανικός Adolf Ehrlich	- Μηχανικός κινητήρων
Λοχίας Fritz Streyreiff	- Αουρματιστής
Υπομηχανικός Hermann Kuck	- Μηχανικός κινητήρων
Υπομηχανικός Wilhelm Mertens	- Μηχανικός κινητήρων
Υπομηχανικός Wilhelm Lautenbach	- Μηχανικός κινητήρων
Πηδαλιούχος Anton Katzemaier	- Χειριστής αριστερού ηηδαλιού
Βοηθός Πηδαλιούχος Heinrich Kaiser	- Χειριστής δεξιού ηηδαλιού
Schmidt	- Χειριστής του ανελκυστήρα

Το LZ-85 υπερίπταται της βάσης του στο Temesvar.

Η δεύτερη επιδρομή του LZ-85 πραγματοποιήθηκε τη νύχτα της **17^{ης} προς 18 Μαρτίου** αλλά παρεμποδίστηκε σοβαρά από τις επικρατούσες καιρικές συνθήκες. Τα πυκνά σύννεφα ανάγκασαν το LZ-85 να πετάξει χαμηλά, γεγονός που επέτρεψε στα συμμαχικά αντιαεροπορικά να το γεμίσουν με θραύσματα οβίδων. Πρόλαβε να ρίξει μόνο λίγες βόμβες στο Τόψιν (σημερινό χωριό Γέφυρα) πριν αναχαιτιστεί από Γάλλους αεροπόρους. Είχε όμως χάσει αρκετό υδρογόνο και με δυσκολία κατόρθωσε να φθάσει στη Σόφια, όπου αφαίρεσε δύο κινητήρες και μείωσε τα μέλη του πληρώματος ώστε να αποκτήσει ικανή πλευστότητα για το ταξίδι της επιστροφής. Το πλήρωμα που παρέμεινε στη Σόφια επέστρεψε στο Temesvar με το τρένο μαζί με τις μηχανές. Το Ζέπελιν είχε διανύσει συνολικά μια απόσταση 1.850 χλμ. σε 27 ώρες μαζί με την αναγκαστική στάση στη Σόφια.

Στις **27 Μαρτίου 1916**, στις πέντε το πρωί, εννέα γερμανικά αεροπλάνα επιτέθηκαν στη Θεσσαλονίκη ρίχνοντας βόμβες σε πολλά σημεία της πόλης. Προκάλεσαν πολλές ζημιές σε διάφορες γειτονιές, με θύματα 18 αμάχους. Από στρατιωτικής πλευράς, ανατινάχθηκε μια γαλλική αποθήκη πυρομαχικών ενώ σκοτώθηκε ένας Βρετανός σκοπός στην παραλία και ένας άλλος τραυματίστηκε. Τα γερμανικά βομβαρδιστικά δέχθηκαν αντιαεροπορικά πυρά και κυνηγήθηκαν από γαλλικά αεροπλάνα, με αποτέλεσμα να καταρριφθούν τέσσερα απ' αυτά, ένα στη λίμνη Αμάτοβο στο Κιλκίς, ένα άλλο κοντά στις Σέρρες, το τρίτο στις συμμαχικές οχυρωματικές γραμμές και το τέταρτο μεταξύ Δοϊράνης και Γευγελής. Και οι τέσσερις πιλότοι σκοτώθηκαν. Κάποια από τα αεροπλάνα που καταρρίφθηκαν μεταφέρθηκαν μέσα στην πόλη και εκτέθηκαν σε κοινή θέα.

Στις **24 Απριλίου** γερμανικά αεροπλάνα επέδραμαν και πάλι στη Θεσσαλονίκη χωρίς όμως να προξενίσουν καταστροφές ενώ είχαν την απώλεια και ενός *Albatros*.

Αυτοκινούμενη αντιαεροπορική πυροβολαρχία.